



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Patriarchæ Ierosolymitano A.S.L.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

CAPITVLO SIGNINO.

Epist. 184.
Confirmatur
electio Episco-
pi.

AD nostram presentiam accedentes dilecti filij Archipresbyter & . . . Canonici Signini ex parte vestra nobis humiliter supplicarunt ut electionem de I. a vobis concorditer celebratam auctoritate dignamur apostolica confirmare. Nos igitur electionem ipsam secundum Ecclesie Romanae consuetudinem examinari diligentius facientes, comperimus quod nec obitus bonae memoriae . . . Episcopi vestri nobis fuerat intimatus, nec a nobis, prout fieri debuit, eligendi licentia expetita, & quod etiam adhuc vivente ipso Episcopo quosdam praesumpsistis temere nominare qui super electione futuri antistitis scrutarentur omnium voluntates contra canonicas sanctiones, spreto nihilominus quibusdam Canonice vestris apud sedem apostolicam constitutis. Insuper ne ipsorum aliquis posset in eadem Ecclesia promoveri, dictis examinadoribus, quibus potestatem eligendi Episcopum contulistis, callide fuit mandatum a vobis quod unum de iis qui tunc erant praesentes ad Ecclesie vestrae regimen evocarent. Unde habito cum fratribus nostris diligenti tractatum, propter rationes praedictas electionem ipsam iudicavimus irritam & inanem. Verum quia paternum affectum quem ad Ecclesiam vestram habemus, offensi etiam deponere non valemus, cum & persona censeatur idonea, & ad eam unanimitas vestri consensus aspi-ret, ipsum I. vobis, non ex electione vestra, sed auctoritate nostra concessimus in pastorem, mandantes eidem ut assumat Ecclesie vestrae curam, consecrationis munus per nos dante Domino recepturus. Datum Romae apud sanctum Petrum.

ARCHIEPISCOPO ET CAPITVLO
Senonensi.

Epist. 185.
Vt fiant Deca-
canum manere
per triennium
in studio Pari-
sensi.

Quamvis de facili nos flectere non debeat acceptio personarum ad aliqua praeter commune debitum concedenda, si tamen meritum alicujus id exigat, tanto facilius ei liberalitatis apostolicae gratiam elargimur quanto de ipsius conversatione honesta & scientia litterarum evidentioribus conjecturis efficitur certiores. Hinc est quod cum dilectus filius S. Decanus vester, litteratura & moribus merito commendandus, disponat per triennium Parisius commorari, ut infra idem spatium scholas in theologica facultate regendo & aliis & sibi proficiat, & nobis humiliter supplicarit quod ibidem commorandi per

tantum temporis sibi licentiam praebere-mus, ejus preces eo libentius duximus ad-mittendas quod specialius pro eodem penes nos sua merita intercedunt, cum ex hoc etiam Ecclesie vestrae commoda valeant provenire majora. Quocirca universita-tem vestram rogandam duximus & monendam, per apostolica vobis scripta man-dantes quatenus ob reverentiam apostoli-cae sedis & nostram dictum spatium ob hu-jusmodi causam ad morandum in scholis Parisius ei liberaliter concedatis, ipsum interim sacerdotalem recipere ordinem non cogentes; mandatum nostrum taliter audituri quod gratum possumus habere pa-riter & acceptum. Datum Romae apud sanctum Petrum 11. Idus Ianuarij, anno decimo.

PATRIARCHAE
Ierosolymitano A. S. L.

Dilecto filio nostro Iohanne sanctae Mariae in Via lata Diacono Cardi-nale dilectis filiis magistro Iohanni & P. nuntio venerabilis fratris nostri Patriar-cha Antiocheni audire concessio, idem magister proposuit coram eo quod cum olim dilectus filius noster Petrus tituli sancti Marcelli Presbyter Cardinalis A. S. L. ad partes Syriae pervenisset, intel-ligens archidiaconatum ultra sex menses in Antiochena Ecclesia vacavisse, ac per hoc donationem ipsius ad Romanam Ec-clesiam devolutam, archidiaconatum ip-sum cum omni jure suo eidem magistro legationis auctoritate concessit, factaque sibi canonica investitura de illo, dicto Pa-triarchae mandavit ut ipsum reciperet & benignè tractaret. Qui se asserens eun-dem archidiaconatum cuidam suo concessisse nepoti, quod idem Legatus manda-verat non implevit; quamquam etiam super hoc personaliter demum apud An-taradum rogavisset eundem. Cum autem eidem Legato per testes idoneos consti-tisset quod donatio sua donationem praecel-lerat Patriarchae, quod etiam nepos ejus multum ab aetate distabat quae pro-talibus a canone diffinitur, factam illi a Patriarcha concessionem viribus carere discernens, quod ipse de praefato magis-tro fecerat sententialiter confirmavit, & A. Priore Bellimontis ac magistro Milo-ne sibi ad hoc executoribus deputatis, stallum in choro & locum in Capitulo assignari praecipit eidem, ipsumque in plenam possessionem domorum, casualium, terrarum, & aliorum ad archidiaconatum pertinentium

Epist. 186.
Super provi-
sione archidia-
conatus Antio-
cheni facienda
idoneae perio-
nae.

pertinentium introduci. Sciens insuper
 multas præbendas & dignitates simili mo-
 do in Ecclesia memorata vacasse, dona-
 tioni suæ reservavit easdem; & quibus
 unam Rogerio, aliam verò Bartholomæo
 Clericis assignavit, eos in prædicta Eccle-
 sia Canonicos statuendo. Cùm autem
 propter varias contumacias quas idem Pa-
 triarcha circa præmissa commiserat, quas-
 dam sententias protulisset in ipsum, tan-
 dem venerabiles fratres nostri Tripolita-
 nus & Antaradensis Episcopi ex parte Pa-
 triarchæ jam dicti cum litteris de ratiha-
 bitione ad ipsius præsentiam accesserunt,
 dicentes quòd idem Patriarcha volebat
 ut tam archidiaconatum quàm dignitates
 & præbendæ à se vel ab ipso collatæ in
 sua dispositione manerent, ac de ipsis &
 aliis in præfata Ecclesia secundum suam
 disponeret voluntatem. quod quidem in
 prælibatis litteris continebatur expressum.
 Vnde Legatus idem prædictas sententias
 relaxavit, & eidem dixit Episcopis ut Pa-
 triarcha de cetero dictum magistrum pro
 Archidiacono, duos verò Canonicos con-
 stitutos ab ipso pro Canonicis Antioche-
 nis haberet, illi quidem archidiaconalia,
 istis verò canonicalia jura omnia exhibe-
 ndo. Quod iidem Episcopi Patriarcham
 respondere facturum, ipsius nomine reci-
 pientes ad pacis oculos Marinum Nico-
 ciensem Archidiaconum pro magistro &
 Canonicis antedictis. Præterea supradic-
 tus Legatus Antiochenos Canonicos,
 quos pro eo quòd ordinationi suæ contu-
 maciter resisteret suspensionis primò &
 postmodum excommunicationis sententia
 innodarat, per Valacientem Episcopum
 & collegas ipsius recepta juratoria cau-
 tione mandavit absolvi, ita quòd & ante-
 quam impenderent juramentum exprime-
 retur eidem, & post absolutionem, sub
 debito mandaretur ipsius ut quòd de Ar-
 chidiacono ipso & duobus Canonicis me-
 moratis fuerat statutum ab eo, inviola-
 biliter observarent; quam videlicet for-
 mam si dictus Episcopus & collegæ ipsius
 excederent, processum eorum reputatu-
 rum se scripsit vacuum & inane. Vnde
 petebat idem magister ut archidiacona-
 tum jam dictum confirmare dignaremur
 eidem & ipsum pacifica faceremus illius
 possessione gaudere, ac fructus ipsius &
 possessionum suarum à tempore sibi factæ
 institutionis substractos, cum restauratio-
 ne nihilominus expensarum, restitui man-
 daremus eidem, præfatos Canonicos, qui
 contra juramentum suum eundem nolue-

Tom. II.

runt recipere, punientes. Pro altero verò
 ex duobus antedictis Canonicis, scilicet
 R. Presbytero, cùm reliquus in fata con-
 cesserit, suppliciter postulavit ut canoni-
 catum cum una præbendarum illarum
 quæ tunc temporis ultra sex menses in
 Ecclesia prænominata vacarent confirma-
 remus eidem, & faceremus ab eo pacifi-
 cè possideri. E contrà verò nuntius Pa-
 triarchæ respondit quòd cùm W. quon-
 dam Archidiaconus Antiochenus & con-
 canonici ejus duo ita fuissent in mari sub-
 latis de medio quòd de ipsis usque ad fe-
 quens passagium nulla prorsus haberi po-
 tuit certitudo, noluit præproperè Patriar-
 cha de archidiaconatu disponere, sed do-
 nec de illis effici posset certior expectare.
 Transacto igitur secundo passagio, in quo
 Legatum asserit applicasse, cùm per pu-
 blicam famam ei de prædictorum pericu-
 lo constitisset, archidiaconatum cuidam
 suo nepoti concessit, quem ad præsen-
 tiam nostram statim mittere disponebat
 ut propter ætatis defectum de archidia-
 conatu pariter & de ipso dignaremur mi-
 sericorditer ordinare. Postmodum verò
 prædictus Legatus per suas ei litteras in-
 timavit quòd archidiaconatum eundem
 magistro contulerat antedicto. Cui de-
 mum ipse rescribens illum se jam antea
 suo concessisse nepoti, rogavit ut nego-
 tio superfedens, eundem nepotem, qui
 pedes in itinere jam habebat, ad aposto-
 licam sedem accedere sustineret. Sed ille
 precès non admittit ipsius; immo tam Pa-
 triarcham quàm Capitulum & Ecclesiam
 durius aggravando super facto archidia-
 conatus, duos nuntios cum præfato ma-
 gistro destinavit ad ipsos; qui præsentia-
 res illos in suum accessisse gravamen, ne
 in quòquam procederent, sedem aposto-
 licam appellarunt. At illi, appellatione
 contempta, multipliciter ceperunt Capi-
 tulum in suspensionibus & aliis aggravare.
 Patriarcha verò primò per litteras & nun-
 tios speciales, ac postmodum per seipsum
 non sine magnis laboribus Legatum adivit,
 devotè supplicans ut ab eis, præsertim post
 appellationem, desisteret, & causam ad
 nos sineret devenire. Quòd cùm non pos-
 set aliquatenus obtinere, appellationem
 innovavit eandem; eoque à sua præsentia
 recedente, Legatus ipsum ab interdicendi
 & excommunicandi potestate suspendit,
 & in prædictum Capitulum excommunica-
 tionis fecit sententiam promulgari; quam
 etiam singulis diebus dominicis accensis
 candelis innovari mandavit; & manum

O

aggravans super eos, duos in eorum Ecclesia nominavit Canonicos, irrequisitis ipsis, reclamantibus, & invitis. Quia verò Princeps & cives Antiocheni, qui jam antè contra Ecclesiam se erexerant, ex his quæ in injuriam Patriarchæ Capitulique fiebant, occasionem sumpserunt in eos enormius debachandi, ita quòd possessionibus Ecclesiæ devastatis, & alio quodam in Patriarcham per favorem ejusdem Principis à Syriam electo, grave periculum sibi cernebat imminere, per quod Antiochia totius Latinitatis communioni subtrahi videbatur, his duobus malis idem Patriarcha perplexus elegit minus incurere ut posset gravius evitare, & sic super facto memorati magistri & aliorum duorum in Cardinalis se posuit voluntate; sed præfato magistro postmodum multiplices contumelias & gravamina contra ipsum & Capitulum procurante, quasdam litteras à Tripolitano Episcopo sibi missas idem Patriarcha recepit, in quibus continebatur quòd quamplures viri jurati coram ipso Episcopo perhibuerant testimonium quòd idem magister monachus monasterij sancti Spiritus de Panormo fuisset. Vnde cum super apostasia hujusmodi & aliis quibusdam excessibus Patriarcha vocasset eum ut in sua præsentia responderet, ille confusus in semetipso appellando recessit. Prædictis verò duobus stallum assignari præcepit, & dixit se in nullo contradicendum eidem super ordinatione quam de ipsis in Antiochena Ecclesia fecerat Cardinalis. Quare suppliciter postulabat à nobis ut super ipsius Ecclesia circa præfatum magistrum, quem asserit apostasia nota rescriptum, & circa præfatum R. qui, ut asserit, est concubinarius manifestus, illiteratus, & vilis, qui etiam ad expugnationem Christianorum ante quoddam castrum fecisse dicitur lignea instrumenta, providè respicere dignaremur. Verùm idem magister super apostasia crimine hoc respondit, quòd cum esset Medicus Abbatia sancti Spiritus de Panormo, & ad eam consuevisset in suis infirmitatibus declinare, quoniam erat vicina mari & flumini domus ejus, juxta consuetudinem suam ad abbatiam eandem in quadam sua infirmitate divertit. Cumque quadam nocte tanta vi aegritudinis laboraret ut quod circa se fieret non sentiret, quidam monachus compatriota ipsius, qui ad custodiam ejus fuerat derelictus, de convalescentia ejus desperans, & de morte præsumens, suam tunicam eum induit, quid circa eum ageret minimè sen-

tientem. Ceterùm cum Prior accessisset ad eum, & ne idem magister irascere-tur monasterio super eo quod factum fuerat postulasset, ipse regulam sibi petiit exhiberi, ut legendo cognosceret plenius si valeret austeritatem Cisterciensis ordinis sustinere. Verùm quoniam perfecta regula insufficientem se ad tantæ austeritatis observantiam intellexit, deposita tunica, quam se dixit per decem dies, juxta quod recordari poterat, tenuisse, in veste in qua intraverat monasterium est egressus. Contra quod exhibuit quasdam litteras nuntius Patriarchæ nomine Prioris & conventus monasterij memorati nostro apostolatu destinatas, in quibus ipsi testimonium perhibebant quòd idem magister sicut notorium est pluribus hominibus de Panormo, infirmitate detentus ad eorum se contulit monasterium, habitumque devotè suscepit, ac per aliquot dies tenuit, sed ad Capitulum non accessit, qui post paululum convalescens, monasterium est egressus, secutus exinde propriam voluntatem. Nos igitur auditis iis & aliis quæ fuerunt utriusque proposita, quia per confessionem ejusdem magistri cognovimus quòd ipse per decem dies habitum novitij gessit in monasterio memorato, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus nisi sufficienter ostenderit quòd fuerit protestatus se ad priorem statum liberum velle habere regressum, si forsan infra tempus probationis nollet ordinis austeritatem subire, perpetuum ei silentium super ipso archidiaconatu imponere non postponas, cum secundùm canonicas sanctiones ad laxiorem saltem ordinem accedere teneatur. Quòd si de protestatione fecerit tibi fidem, cum præsumendum sit pro sententia Cardinalis, per quam quod factum fuerat de nepote Patriarchæ cessaret, præsertim cum ipse Patriarcha quòd nepos suus defectum pateretur ætatis per suas nobis litteras intimarit, reducto eodem magistro in possessionem quam noscitur habuisse, inquiras sollicitè veritatem utrum archidiaconatus collatio ad Patriarcham tantùm pertineat, vel spectet pariter ad Canonicos & ad ipsum. Quòd si communiter pertinet ad utrosque, ipsique infra sex menses postquam eum innotuit vacavisse concedere neglexerunt, quoniam ex tunc donatio ejus ad nos fuerat devoluta, quod per Cardinalem factum est auctoritate nostra decernens inviolabiliter observari,

dicto magistro archidiaconatum adjudicere sepe dictum, & facias ab eo possideri, contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione remota compescens, auditurus postmodum si Patriarcha vel alius aliquid proponere voluerit contra eum, & appellatione postposita sine canonico decisurus. Idem quoque te facere volumus & mandamus si tantum ad Patriarcham donatio ejus spectat, & Canonicos donationi ejus vel Cardinalis constitit consensisse. Alioquin cum a tempore quo ipsum innotuit vacavisse, post elapsum sex mensium tempus infra quos Patriarcha uti suo jure neglexit, de communi jure non ad nos sed ad Capitulum Antiochenum archidiaconatus collatio fuerit devoluta, si Capitulum postularit, eidem magistro perpetuum silentium imponere non omittas, non obstantem quod ipse quasdam litteras praefati Cardinalis ostendit in quibus fatetur se concessisse archidiaconatum eidem propter multiplices rationes, cum per alias litteras Cardinalis ejusdem, quae illas praecedunt, & alias etiam quae illas sequuntur, ipse Cardinalis hanc suae concessionis rationem assignet, quod idem archidiaconatus ultra sex menses vacaverat, unde ad Romanam Ecclesiam ipsius erat donatio devoluta. Datum Romae apud sanctum Petrum v. Idus Januarij anno decimo.

ARCHIDIACONO ET PRIORI
sancti Stephani de Ponte Florentin.

Accedentibus ad praesentiam nostram dilectis filiis . . . monacho monasterij de Ficiculo & . . . Lucani Episcopi procuratoribus dilectum filium Rogerium tituli sanctae Anastasiae Presbyterum Cardinalem concessimus auditorem. Coram quo dicti monasterij procurator proposuit quod cum olim causam quae inter dilectos filios Abbatem & conventum monasterij sui ex una parte ac dictum Episcopum ex altera super institutione Plebani in plebe de Ficiculo vertebatur, Abbati sanctae Mariae ac Priori sancti Laurentij duxerimus committendam, dictus Episcopus citatus ab eis, ipsorum adire praesentiam recusavit, super eadem causa ad dilectos filios Praepositum sancti Geminiani & Priorem sanctae Reparatae quasdam a nobis litteras postmodum obtinens nullam facientes de prioribus mentionem. Quare Abbas praedictus coram eis noluit litigare, afferens litteras il-

Tom. II.

las veritate tacita impetratas, cum mentionem nullam priorum facerent litterarum. Verum utriusque partis procuratores ad nostram praesentiam accedentes, causam ipsam dilectis filiis Abbati de Sexto & Priori sancti Fridiani obtinere committi. Sed eorum altero ante litis ingressum morte praevento, sepe dictus Episcopus traxit eundem Abbatem ad judicem secularem; ad cujus praesentiam pars Abbatis accedens, & allegans commissiones apostolicae sedis & privilegia ecclesiasticae libertatis, eidem Episcopo inhiavit appellando ne ipsum coram seculari judice compelleret litigare. At Episcopus, appellatione contemptra, ipsum Abbatem per eundem sibi fecit judicem condemnari. Propter quod nos venerabili fratri nostro Fesulanensi Episcopo & dilecto filio Abbati sanctae Mariae de Florentia nostris dedimus litteris in mandatis ut juxta praedictae commissionis tenorem in ipsa causa, appellatione remota, praevia procederent ratione, super eo quod idem Episcopus ad seculare forum supra dictum traxit Abbatem quod esset canonicum statuentes & facientes per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Porro judices ipsi, quia dictus Episcopus peremptorie citatus ab eis noluit comparere, receperunt testes Abbatis, & eundem Episcopum in expensis septuaginta librarum, quas Abbas fecerat, condemnarunt. Nos vero attendentes quod dicti judices ordine judicario non servato in ipso negotio processerunt, processum illum irritum decernentes, dilecto filio Archipresbytero & magistro Hugoni Canonico Florentinis nostris dedimus litteras in mandatis ut partibus convocatis, & auditis hinc inde propositis, si constaret eisdem quod sepe dictus Episcopus Abbatem ipsum traxisset ad judicium seculare, eundem a pontificali officio suspendentes, revocarent in irritum quicquid per secularem judicem contra ipsum Abbatem fuerat attentatum, & jam dictum Episcopum ecclesiastica districtione compellerent ad restitutionem librorum quos sibi fecerat per secularem potestatem auferri, & expensarum atque damnorum quae propter hoc Abbas incurrerat sepe dictus, audituri postmodum causam & appellatione remota sine debito decisuri. Sanè judices ipsi, mandato nostro suscepto, Episcopum ipsum legitime citaverunt, assignato sibi termino competentis, quem idem praeveniens, quendam nuntium ad eorum praesentiam destinavit,

O ij

Epil. 187.
Dignitate
procuratoribus
sancti Episcopi
Lucani.